

Vyjádření autora předlohy sochy anděla k převzetí sochy pro kněžský hrob v Určicích.

Zpracoval: Mgr. Radomír Surma akad. malíř a restaurátor

Zkrácená verze posudku autora: „Vyjádření autora předlohy sochy anděla pro kněžský hrob v Určicích. 27.srpna. 2014“, viz příloha.

Autor návrhu sochy hodnotí vysoce velmi kvalitní kamenosochařské opracování částí sochy anděla Daliborem Machkem, zejména samotná postava anděla z čelní strany a z bočních pohledů (profil hlavy, ruce, boky, draperie). Bohužel tímto způsobem není zpracována celá socha z důvodu velkých časových prodlev kamenosochaře na realizaci díla v průběhu let, navíc po termínu dokončení práce, kdy byly práce v některých obdobích zcela zastaveny. Kamenosochař zneužil velké tolerance ze strany obce zastoupené starostou Vlastimilem Konšelem a neustále odkládal dokončení práce. Následné spěchání na poslední chvíli, kdy byl definitivní a nepřekročitelný termín dokončení kamenosochařských prací a osazení sochy stanoven na jaře 2014 zástupci obce těsně před termín k nedožitým 62 narozeninám Otce Jana Jiříčka (1.9. 1952), celkové práci neprospělo a kamenosochař s vědomím nemožnosti práci dokončit v požadovaném rozsahu začal pod tímto nutným tlakem postupně sochařskou modelaci zjednodušovat, aby ušetřil čas a některé partie vypustil zcela.

Výsledná kamenosochařská práce oproti plnoobjemové propracované předloze působí ze všech stran reliéfním dojmem s ignorací jakéhokoliv náznaku o odlehčení sochy autorem plánovanými průhledy mezi postavou anděla a křídly, včetně průhledů mezi postavou a pažemi či za prsty rukou. Vnější formy jsou dopracovány více, hloubky modelace jsou místy zcela ignorovány, nejvíce z bočních a zadních pohledů. Zadní pohled není dopracován ani z poloviny dle předlohy. Procentuálně lze říci, že kamenosochařské práce jsou na celé soše dokončeny v hrubých vnějších formách na 90 %, z hlediska dopracování detailů, hloubek a finalizace jsou práce dokončeny na 60 %.

Včasná upozornění autora a návrhy k pomoci na realizaci a dokončení kamenosochařské práce v průběhu let kamenosochař odmítal a ignoroval s tím, že práce dokončí sám bez pomocníků a bez pomoci autora předlohy s odůvodněním, že samotnému se nejlépe pracuje a jiní lidé by ho při práci zdržovali.

Jako autor sochy jsem s nedokončením a nedotažením kamenosochařských prací přes jistá pozitiva práce kamenosochaře spíše nespokojen a předkládám obci Určice k posouzení, jestli je možné takto sochu převzít a instalovat na Kněžský hrob, či modelaci v jednotlivých artefaktech a potažmo i v celcích dokončit v jiné kamenosochařské dílně a autorizovat. Pod dílo v tomto nedokončeném stavu se totiž nemohu podepsat. Variantu dokončení kamenosochařské práce bych jako autor podporoval a dozoroval.

Vyjádření autora sochy anděla ke kněžskému hrobu

Dne 7. 5. 2008 byla mezi mnou (jako zhotovitelem na straně jedné) a obcí Určice (jako objednatel na straně druhé) uzavřena smlouva o dílo, jejímž předmětem bylo zhotovení sochy anděla ke kněžskému hrobu. Jako autor tohoto díla prohlašuji, že dílo nemá žádnou vadu či nedodělek a je dokončené. K samotnému průběhu zhotovení díla konstatuji následující.

Ve fázi „hliněného modelu“ jsem se snažil minimalizovat svůj umělecký pohled, chtěl jsem nechat autora předlohy „vyjádřit se“ a upozorňoval jsem jen na nejmarkantnější chyby. Věřil jsem, že v průběhu realizace od hlíny přes sádku do kamene uvidí autor předlohy v rámci své umělecké fundovanosti potřebné změny. Přitom jsem před odlitím do sádky výslovně upozorňoval na **nutnost redukce a stylizace průhledů, zjednodušení modelace per a vlasů** a celkově jsem se snažil upravit nesochořský výzor modelu v samotném kameni. Nutno připomenout, že autor modelu si mě přizval jako konzultanta, předpokládal jsem, že věří v můj odborný úsudek a jasně jsem očekával prostor pro své vstupy a úpravy, neboť tyto jsou z hlediska mého uměleckého zaměření nepochybně přínosné.

Náročný odlitek v sádře ukázal v průběhu práce při reprodukci do kamene mnoho větších či menších chyb, které jsem musel korigovat. Konkrétně se jedná např. o nesprávný postoj pravé nohy v pozici kontrapostu a její robustní vzhled, anatomické chyby v obličejí, na krku, pažích a rukách. Dále zdůrazňuji nereprodukovatelnou deformaci křídel, chybějící hmotu ve figurě pod drapérií, odhmotnění nerespektující finální materiál (pískovec), nekamenná forma (např. pojetí vlasů) a jiné. Tyto chyby souvisejí s faktem, že autor předlohy není kamenosochařem a praxí vyškoleným sochařem.

Současná podoba sochy anděla je tedy výsledkem v každém detailu důsledné reprodukce spolu s eliminací zmíněných chyb, které vykazuje model i odlitek.

Současně je podstatným hlediskem spoluutvářející funkce v celek kněžského hrobu jak po stránce hmotné, tak i duchovní.

Bylo tak velmi náročnou prací a duševním úsilím dokončit sochu tak, aby přemírou detailů, zdrobnělin a chyb na modelu, samotná plastika vyzněla umělecky správně, vzdálila se kýčovitě předloze a v nedílně součásti kněžského hrobu působila pietně.

Dalibor Machek

PŘEDÁVACÍ PROTOKOL

obec Určice, IČO 00288870

se sídlem Určice č.p. 81, PSČ 798 04,

zastoupena starostou Petrem Kouřilem základě zmocnění uděleného

Zastupitelstvem obce Určice na zasedání konaném dne usnesením č.

dále též jen "**objednatel**",

na straně jedné

a

Dalibor Machek

Měník 1, 783 26 Bílá Lhota

IČO: 64495434

Číslo účtu: 214798548/0300

dále též jen "**zhotovitel**",

na straně druhé,

se shodli na tomto znění předávacího protokolu o předání díla:

1. Mezi objednatelem a zhotovitelem byla dne 7.5.2008 uzavřena Smlouva o dílo, jejímž předmětem bylo dílo - zhotovení SOCHY ANDĚLA ke kněžskému hrobu, který bude umístěn na hřbitově v obci Určice za celkovou cenu 321.100 Kč (dále též jen "dílo").
2. Autorem předlohy díla je **Mgr. Radomír Surma akad. mal. rest.**, Žerotínovo n. 13, Olomouc 779 00, Doručovací adresa: Slatinice - Lípy 105, 783 42 okr. Olomouc, IČO: 01222627, Číslo účtu: 3343407359/0800 (dále též jen "**autor předlohy**"), s nímž byla dne 7.5.2008 uzavřena Smlouva o dílo, jejímž předmětem bylo zhotovení SOCHY ANDĚLA ke kněžskému hrobu, který bude umístěn na hřbitově v obci Určice za celkovou cenu 215.000 Kč.
3. V průběhu zhotovení díla vznikl rozpor mezi zhotovitelem a autorem předlohy ohledně finální podoby díla.
4. K tomuto rozporu a k chystanému převzetí díla autor předlohy uvedl ve svém vyjádření ze dne 17.4.2016 (které vychází z "**Vyjádření autora předlohy sochy anděla pro kněžský hrob v Určicích**" ze dne 27.8.2014, jenž bylo objednateli doručeno dne 28.8.2014 a jeho kopie tvoří jako Příloha 1. nedílnou součást tohoto protokolu) následující:

Autor předlohy sochy hodnotí velmi vysoko kvalitní kamenosochařské opracování částí sochy anděla zhotovitelem, zejména samotná postava anděla z čelní strany a z bočních pohledů (profil hlavy, ruce, boky, draperie). Dle jeho názoru však tímto způsobem není zpracována celá socha, kdy sochařská modelace byla následně zjednodušena a zhotovitel některé partie vypustil zcela. Výsledná kamenosochařská práce oproti plnoobjemové propracované předloze působí ze všech stran reliéfním dojmem bez jakéhokoliv náznaku o odlehčení sochy autorem plánovanými průhledy mezi postavou anděla a křídly, včetně průhledů mezi postavou a pažemi či za prsty rukou. Vnější formy jsou dopracovány více,

hloubky modelace jsou místy zcela ignorovány, nejvíce z bočních a zadních pohledů. Zadní pohled není dopracován ani z poloviny dle předlohy. Procentuálně lze říci, že kamenosochařské práce jsou na celé soše dokončeny v hrubých vnějších formách na 90 %, z hlediska dopracování detailů, hloubek a finalizace jsou práce dokončeny na 60 %. Autor předlohy je tedy s nedokončením a nedotažením kamenosochařských prací spíše nespokojen, on sám se kloní k tomu, že modelace v jednotlivých artefaktech a potažmo i v celcích se má dokončit v jiné kamenosochařské dílně za jeho podpory a dozoru a následně autorizovat, kdy pod dílo v tomto nedokončeném stavu se odmítá podepsat.

5. Zhotovitel podpisem tohoto protokolu prohlašuje, že dílo nemá žádnou vadu či nedodělek a je dokončené. V průběhu zhotovování díla od hlíny přes sádku do kamene vyvstala potřeba změn, kdy již před odlitím do sádky zhotovitel výslovně upozorňoval na nutnost redukce a stylizace průhledů, zjednodušení modelace per a vlasů a celkově se snažil upravit nesochařský výzor modelu v samotném kameni. Náročný odlitek v sádře ukázal v průběhu práce při reprodukci do kamene mnoho větších či menších chyb, které musel zhotovitel korigovat. Konkrétně se jedná např. o nesprávný postoj pravé nohy v pozici kontrapostu a její robustní vzhled, anatomické chyby v obličejí, na krku, pažích a rukách, nereprodukovatelnou deformaci křídel, chybějící hmotu ve figuře pod drapérií, odhmotnění nerespektující finální materiál (pískovec), nekamenná forma (např. pojetí vlasů) a jiné. Tyto chyby souvisejí s faktem, že autor předlohy není kamenosochařem a praxí vyškoleným sochařem. Současná podoba díla je dle zhotovitele výsledkem v každém detailu důsledné reprodukce spolu s eliminací zmíněných chyb, které vykazuje model i odlitek, a je podstatným hlediskem spoluutvářející funkce v celek kněžského hrobu jak po stránce hmotné, tak i duchovní, aby přemírou detailů, zdrobnělin a chyb na modelu, samotná plastika vyzněla umělecky správně a v součásti kněžského hrobu působila pietně. Výše uvedené stanovisko zhotovitele je zkrácenou verzí jeho vyjádření z 25.4.2016, které spolu s kopií výzvy k převzetí díla z 27.8.2014 doručené objednateli dne 28.8.2014 jako Příloha 2. tvoří nedílnou součást tohoto protokolu.
6. Vzhledem ke shora vyličeným specifickým okolnostem objednatel a zhotovitel se dohodli, že dílo je zhotovitelem předáno a objednatelem převzato dne, aniž by bylo výslovně ve vzájemné shodě konstatováno, zda je dílo řádně dokončeno či zda vykazuje vady a nedodělky. Dle objednatele dílo vykazuje vady a nedodělky, jak jsou uvedeny v bodu 4. a v Příloze 1. tohoto protokolu, avšak dle zhotovitele uvedené odchylky od předlohy sochy nejsou ani vadou ani nedodělkem, jak dovozuje v bodu 5. a v Příloze 2. tohoto protokolu. I přes uvedené se však objednatel i zhotovitel shodují na tom, že dílo je níže uvedeným dnem (ačkoliv dle objednatele není řádně dokončeno bez vad a nedodělků) předáno a převzato v souladu s ujednáními ve Smlouvě o dílo uzavřené mezi objednatelem a zhotovitelem dne 7.5.2008, aniž by byla určena zhotoviteli lhůta k odstranění vad a nedodělků, neboť tento považuje dílo za řádně dokončené a bez jakýchkoliv vad a nedodělků.
7. Tento protokol je vyhotoven ve dvou stejnopisech s platností originálu, z nichž po jednom obdrží objednatel a po jednom zhotovitel. Přílohami tohoto protokolu, které tvoří jeho nedílnou součást, jsou:

1. Vyjádření autora předlohy sochy anděla pro kněžský hrob v Určicích" ze dne 27.8.2014

2. Vyjádření zhotovitele z 25.4.2016 a výzva k převzetí díla z 27.8.2014

3. Fotodokumentace předání a převzetí díla

8. Návrh tohoto protokolu v podobě, jak ji objednatel se zhotovitelem podepsali, byl schválen Zastupitelstvem obce Určice na zasedání konaném dne usnesením č. ...

V Určicích dne

.....
Dalibor Machek
(zhotovitel)

.....
obec Určice, zastoupena
starostou Petrem Kouřilem
(objednatel)

Návrh usnesení k předávacímu protokolu:

Zastupitelstvo obce schvaluje znění předávacího protokolu o předání díla - SOCHA ANDĚLA ke kněžskému hrobu, dle předloženého návrhu, a pověřuje starostu obce p. Kouřila podpisem předávacího protokolu.